

Ten geleide

Herfst is het niet alleen buiten. Onze kerk kent ook weinig zonnige dagen... Ieder spreken van diegene die we als aartsbisschop werden opgedrongen, brengt weldenkende mensen en christenen in een zure-regen-sfeer. Tijd misschien om er echt geen aandacht meer aan te schenken, om niet meer te lezen wat er in de pers over verschijnt, maar om ons terug te plooiën op datgene waar het eigenlijk op aankomt. Tijd voor verstilling en terugkeer naar 'de kern der dingen'.

Leef

zoals de bomen leven in dit herfstseizoen...
... zij geven vruchten af en leven langzaam
zich verblijdend om de komende bloesem
en hopen op de nieuwe vrucht.

Hoe diep de wortels adem halen, weet God alleen:
dat is genoeg.
(L. Suykerbuyk)

Deze fratbrief vertelt ons heel wat uit het 'leven van de fraterniteiten'. Een bijbelsprokkel over Saul die het voeden kan. Dank om en een interview met wie jarenlang verantwoordelijkheid nam (Rita). Een verslag van de Oost-Vlaamse fratdag met Luc Frenay. Komende initiatieven: de vakantieretraite in Ter Dennen (met Engelse fratvrienden); de kerstrecollectie (priesters); de Europese vakantie in de Vogezes (inschrijven nu!); indrukken van een bedevaart naar het H. Land (Jan Sevenhant); sporen uit de begintijd van de lekefrat (brief Pieter De Roeck). Ook een passage uit Foucaulds leven in het stripverhaal. De vele bijeenkomsten op diverse plaatsen rond 1 december. (Je bent er echt verwacht!) En natuurlijk het familienieuws: lief en leed.

De beste remedie tegen de zure kerkregen is wellicht de film te zien 'Des hommes et des dieux'. Johan Goemaere vertaalde in de katern een artikel uit 'Panorama' waarbij Lambert Wilson (die de rol van prior Christian vertolkt in de film) geïnterviewd wordt. Beklijvend!

Veel leesgenot dus toegewenst.

Guido Debonnet

En denkend aan onze lieve doden in deze novembermaand:

Zij zijn er niet meer, Heer.

Voorzichtig luister ik
naar de verhalen
over hun liefdevol leven.

Mijn droefheid om hun
heengaan mag ademen.
In mijn verlangen naar
het geloof dat zij kenden
woont toekomst.

Wij zijn immers
kinderen van de eeuwigheid.
Jij staat als een
troostende Schaduw naast ons,
hier,
en aan de Overkant.

(‘In de stilte’, jg. 38, nr. 3 herfst 2007, p. 9)

BIJBELSPROKKELS

De nacht van het oordeel

Saul in Endor

Als er één tragische figuur is in de Bijbel, is het wel Saul.

Hij wordt tot koning gezalfd, maar luistert niet naar de bevelen van God. Of hij tracht ze om te vormen en zich te verontschuldigen als hij door de profeet Samuel terecht wordt gewezen. Daarom verwerpt God hem en kiest Hij David uit. Saul is afgunstig en achtervolgt David tot in het uiterste, nu eens vleiend dan weer agressief. Hij wordt afgeschilderd als een moeilijk, eigenzinnig en hoogmoedig karakter, hij had woedeaanvallen of was ten prooi aan sombere melancholie.

De laatste nacht van Sauls leven is dan ook het donkerste moment van zijn duistere geschiedenis. Het gebeurt wanneer Samuel gestorven is en de Israëlieten oorlog voeren tegen de Filistijnen. De vijand wint steeds meer veld, God zwijgt in alle talen en Saul wordt bang. In zijn vertwijfeling beslist hij een dodenbezweerster te raadplegen, terwijl hij zelf een wet had uitgevaardigd dat dit soort occulte praktijken op straffe van dood verboden waren. Zijn eigen wet overtredend, vermomt hij zich en vertrekt onder de dekmantel van de nacht naar Endor, waar zo'n vrouw woont. Op zijn vraag roept ze de geest van Samuel op. De gevolgen zijn groots en overweldigend. Zodra zij, in trance, de schim ziet, begrijpt ze ook wie de vreemdeling bij haar is, en ze schreeuwt tegen hem: 'Waarom hebt u mij bedrogen? U bent Saul zelf!' Hij weet zich door haar bovennatuurlijke kennis ontmaskerd en beseft dat hij hier te maken heeft met iets onomkeerbaars.

Zijn gesprek met Samuel bevestigt onmiddellijk dit gevoel, want de woorden van de dode profeet zijn meedogenloos: 'Waarom stoort u mij door mij op te roepen? Waarom raadpleegt u mij, als God zich van u heeft afgewend en uw vijand is geworden? Morgen zult u samen met uw zonen bij mij zijn en God zal het legerkamp van Israël aan de Filistijnen uitleveren.'

Misschien had Saul even hoop toen de geest van Samuel hem verscheen, maar hier loopt hij helemaal tegen de muur. Verpletterd door de voorspelling van zijn eigen dood en die van zijn zonen, valt hij languit op de grond. Het besef dat hij geen kant meer uit kan, verlamt hem. Daarbij had hij al een hele dag en nacht niets gegeten.

Deze laatste mededeling is op het eerste zicht een beetje vreemd, maar vormt de overgang naar de volgende scène: de vrouw komt naar Saul toe, en maant

hem aan op te staan en te eten. Hij komt overeind en gaat op de rustbak zitten, terwijl zij een koninklijke maaltijd voor hem begint te bereiden, ze slacht haar enig mestkalf en bakt ongedesemde broden. Ze haast zich, zodat de koning kan eten en onder de dekking van dezelfde nacht terug vertrekken. Het verhaal van Saul en de 'heks' van Endor is er een dat zich wel in de nacht moet afspelen. Geen ander moment is beter geschikt voor de bewogen, fatale

gebeurtenissen die Saul hier overkomen. Op zich is een dodenbezwering, met de sfeer van tovenarij en het verbodene al een gepaste omgeving om te gaan trillen op de benen. Doe daar nog de letterlijke en figuurlijke duisternis van de nacht en de schuld bij, en alle elementen zijn aanwezig om van dit verhaal een ongenadige aankondiging te maken van de dood van de verworpen koning.

Voor Saul is het eens te meer akelig, omdat hij weet dat hij zich op een pad begeeft dat tegen zijn eigen wet ingaat en dat vooral God niet aanstaat. Maar zijn vertwijfeling is groter.

De strikte veroordeling voor zijn wandaden past in het bijbels denken en komt dus in zekere zin niet onverwacht. Maar de bijbelse gerechtigheid heeft twee kanten: oordeel en barmhartigheid. Deze twee facetten worden door de contrasterende figuren van de harde profeet en de medelijdende tovenares belichaamd. Na de aankondiging van Samuel ligt de verworpen koning voor dood op de grond. Hij heeft al lang niet meer gegeten, een teken van depressie en levensmoeheid. Het oordeel is geveld en zal onvermijdelijk uitgevoerd worden.

Maar dan is daar de vrouw, die hem zijn waardigheid teruggeeft door hem te overhalen te eten en krachten op te doen. Haar eigen leven heeft ze geriskeerd door zijn verzoek in te willigen en nu kan ze hem aanmanen zoals zij de dood onder ogen te zien. Pas als hij deze krachten heeft opgedaan, kan Saul inderdaad zijn lot onder ogen zien en voor de eerste keer in zijn leven gaan waar God hem brengt.

Meer lezen? 1 Samuel 28

Barbara Focquaert

HERNIEUWEN ABONNEMENT VOOR LEKEN

November is traditioneel de maand waarin we u eraan herinneren om het lidgeld te betalen. Dit bedraagt

**€ 15.00 voor alleenstaanden en sympathisanten en
€ 25.00 voor koppels.**

U kunt storten op volgend rekeningnummer, liefst met bijgevoegd overschrijvingsformulier:

733-0477659-61

Johan Vannevel

Slingerstraat 38

8820 TORHOUT

Voor de mensen die in groep betalen vragen we beleefd om de namen op te geven van de leden die betaalden.

Het lidgeld dient om de Fratbrief te drukken en te verzenden, om de broers en zussen op missie in het buitenland een abonnement te kunnen schenken, en om te delen met Fraterniteiten in Europa en andere continenten die het moeilijk hebben.

Veel dank om het “storten” niet te vergeten en dus onmiddellijk te doen!

Christof

INTERVIEW RITA TYBERGHEN

Rita is gehuwd met Pol Vanneste, woont in Sint-Michiels bij Brugge, is moeder van twee zonen en een dochter en grootmoeder van 5 kleinkinderen.

Zelf komt ze uit een gezin van 9 kinderen.

Hobby's: cursus fotografie, fotoshop, boeken lezen, creatief bezig zijn.

1. Wanneer had je voor het eerst contact met de Fraterniteiten van Charles de Foucauld?

In 1976 ben ik op St.-Michiels komen wonen en werd onmiddellijk sterk betrokken bij de parochiewerking, heb jong KAV opgestart, was actief in de parochieraad, gaf vormselcatechese, organiseerde Lichtmis. Kortom er was een goede samenwerking met de parochiepriesters.

Priester André Foulon werd hier in '84 benoemd en door mijn werk op de parochie kende ik heel veel mensen, er ontstond een stuk vriendschap en op een bepaald moment vroeg ik naar verdieping. Toen stelde André de Fraterniteit van CHdF voor met een maandelijkse samenkomst rond het Evangelie. Hij vroeg mij mensen te verzamelen en dat deed ik ter gelegenheid van Lichtmis. Voordien kende ik Charles de Foucauld slechts oppervlakkig wel had ik een bidprentje met de afbeelding van het hart en het kruis. Ook via André leerde ik de kleine zusters van Nazareth kennen. We evolueerden snel van één naar twee en dan drie en daarna vier groepen. André was aalmoezenier van de twee eerste groepen en Pol en ik van de twee volgende.

Op zondagavond was er op onze parochie zelfs een half uurtje vrije aanbidding, in de huiskapel van priester André. Soms werd er nog wat nagepraat. Toen de eerste groep startte was de spiritualiteit mij nog niet zo duidelijk, later tekende zich dat scherper af. Vanaf het begin baden we wel het "gebed van overgave".

2. Kende je toen al de structuren van de Fraterniteit?

Ja, Chris Van Sante van onze buurparochie was toen Europees verantwoordelijke binnen het Internationaal team, zoals Antoinette Roberti nu. Ik heb toen enkele mensen leren kennen die echte vaste waarden blijken te zijn, zeer honkvaste mensen. Mimi, René en Lieve, Stan en Riet, Johan Goemare en Amand Decock van de priesterfraterniteit.

Ik was eerst verantwoordelijke voor West-Vlaanderen en kwam zo in de Nationale Raad terecht. De internationale structuren leerde ik voor het eerst kennen op een Europese bijeenkomst in Natois.

3. Hoe kwam je tot verantwoordelijke?

Wel, in die jaren was René verantwoordelijke voor Vlaanderen maar na 2 jaar werd hij verkozen tot Europees verantwoordelijke binnen het Internationaal team. Hij heeft trouwens de internationale structuur opgezet zoals ze nu bestaat. De vraag om de verantwoordelijkheid voor Vlaanderen of België Noord op te nemen werd mij gesteld door de Nationale Raad en ook door priester Johan Goemaere.

Er was dringend iemand nodig en na enige bedenktijd heb ik die taak op mij genomen. In de Nationale Raad zaten toen: Machteld, zuster Trees, Amand, Stan en Riet, Mimi. Lydia werd mijn tandem in de verantwoordelijkheid en de NR werd uitgebreid met Annelies (die toen verantwoordelijke voor West-Vlaanderen werd) alsook kleine zuster Griet (als afvaardiging van de kl.z.v.Nazaret en André Foulon voor de priesterfraterniteit.

Om onze Vlaamse werking toe te lichten trokken wij voor de eerste maal naar een Europese bijeenkomst in Polen. Daarna kwamen nog Normandië, Spanje, Duitsland, Italië. Op de Europese bijeenkomst van 2003 in Duitsland, Benediktbeuern, werd ik verkozen tot Europees verantwoordelijke en rondde dit hoofdstuk af met een Europese bijeenkomst in Drongen in 2007.

4. Wat zijn voor jouw belangrijke hoogtepunten geweest?

Eigenlijk was voor mij het samenzijn met de kleine groep erg belangrijk en telkens een fijn hoogtepunt. Er waren de Europese ontmoetingen alsook de twee internationale ontmoetingen in Brazilië en Tanzania (Arusha). Ik heb veel goeie contacten gehad met fijne mensen en mijn talenkennis kwam goed van pas.

Zeer positief is ook dat je creatief bezig mag zijn binnen deze engagementen en het is wonderbaar dat ik overal dezelfde vriendschapsband mocht ervaren, zonder te profiteren.... Zo maar, omdat we fraterniteit zijn.

Ter gelegenheid van het vertrek van de kleine zusters van Jezus uit Oslo werd ik uitgenodigd vanuit Noorwegen om te gaan getuigen over de fraterniteiten vond ik ook fijn.

De contacten en de samenwerking met de kleine zusters en de priesterfraterniteiten waren steeds een verrijking. Ter gelegenheid van de Zaligverklaring mocht ik tevens de kleine zusters van Jezus ontmoeten te Tre Fontana in Rome. Als je dan in zo'n wereldstad bent ga je natuurlijk naar de kleine zusters op bezoek....

5. Je was reeds vroeg gegrepen door het Evangelie, ook je beroepskeuze toonde dit aan. Je leefde al geëngageerd voor je kennis maakte met de fraterniteiten...

Inderdaad! Als jonggehuwd stel trokken we naar Mexico. Mijn man, Pol, had er een opdracht gekregen van zijn toenmalige werkgever (Bell Telephone) wij gingen daar wonen. Waar buitenlanders in ghetto's leefden ging ik mij engageren voor de mensen van ter plaatse en heb er nu nog steeds goede vrienden. Ook ginder kwamen we samen met mensen rond het geloof in "El Movimiento Familiar Cristiano".

6. Heeft de Fraterniteit je tot een beter mens gemaakt?

Het heeft me veel inzet gevraagd en ik ben er door veranderd. Er was een continue verdieping, door het voorbereiden en ermee bezig te zijn. Je mag uiteraard niet in de valkuilen trappen die ook in de maatschappij bestaan, bv nederig blijven, niet op postjes jagen voor de eer of zo.

Samenwerken met mensen is verrijkend, maar je moet mensenkennis hebben of je doet ze op, want het is niet altijd eenvoudig om de eigenheid te respecteren en gerespecteerd te worden. Soms wordt er een stevig beroep gedaan op diplomatie....

7. Was al dit werk, al dit bezig zijn altijd te matchen met je gezin?

Vanaf '84 ben ik halftijds gaan werken, maar ik was in erg veel geëngageerd en bleef dus een zeer bezige bij. Sommige mensen waren jaloers en konden het niet aan dat ik veel werk kon verzetten. Onze kinderen zouden nu al eens zeggen: je was er zelden... Ik vond mezelf soepel, maar toch doorzettend of men dat nu apprecieert of niet. Ik was ervan overtuigd dat ik werkte binnen een groter geheel. Het is een stuk dienstbaarheid, het gaat daarover.

8. Heb je het nu rustiger?

Wel, ja, een avond rustig thuis zijn wordt nu belangrijker. Maar eigenlijk is het zo dat de basis blijft, er zijn andere uitdagingen...

9. Hoe zie je de toekomst voor de Fraterniteit?

We moeten er blijven in geloven in een tijd waarin al wat religie is afkalft. De groep moet zichzelf dragen, je kunt niet overal naartoe lopen. Zelf maak je je eigen keuzes en je gaat getuigen, je kunt enkel zaaien. Je kunt niet trekken

aan het gras om het vlugger te laten groeien... We genieten ervan dat we nog groepen hebben en veel goeie contacten. Sommigen leden leven bijna zonder binding, maar toch zeer authentiek. Ik voel als grondhouding vooral dankbaarheid, lof en dank!

Ik mocht zelf heel wat jaren op Rita's steun en goede raad rekenen. Wij zijn haar dankbaar voor zoveel inzet voor de Fraterniteit, voor alle verantwoordelijkheden die ze opnam, voor al het goede!

Christof

VERSLAG 17 OKTOBER 2010

In de zaoeja van de kleine zusters van Nazaret, zaten we met 14 fratters rond de tafel.

In de eerste conferentie gaf Luc Frenay, onze sprekers, ons een ontroerende en boeiende levensschets. Vanaf geboorte, jeugd, overlijden van zijn ouders, beroepskeuze kwam hij bij zijn roepingsverhaal tot priester. Gegrepen door het ideaal in dienst te staan van de Heer om het evangelie bij de mensen te brengen en met al zijn kwaliteiten op weg te gaan. Ook deze weg kende ups en downs met een zending die soms niet afgewerkt wordt en waarin je leert te vertrouwen dat anderen het gezaaide tot wasdom brengen.

Als jong-gewijde priester kwam hij bij de Priesterfraterniteiten terecht. Wat dit in zijn leven betekende klink doorheen zijn getuigenis: "Ik ben blij dat ik de aanbidding mocht ontdekke, dat ik via het gebed mijn leven leerde richting te geven en ik op zoek mocht gaan naar mijn wortels en deze kon verstevigen. Ik kwam tot de conclusie dat de weg mij koos en leerde los te laten. Ook de Nazeretmaand die ik mocht beleven heeft mijn blik verruimd door de ervaring met priesters uit andere landen".

Woestijnervaringen komen voor in elk leven en de weg van de woestijn naar de oase moeten we leren ontdekken. Via de bijbelpassage van de profeet **Hosea** laat hij ons zien hoe God trouw blijft doorheen de kronkelwegen van de mens. Zonde maakt het leven onvruchtbaar, tot een woestijn, maar God blijft trouw. Hij blijft de Gids en in de dorheid blijft er vruchtbaarheid en de mogelijkheid tot ommekeer, tot bekering. God herstelt het verbond en de kinderen van Hosea krijgen een nieuwe naam .

Hosea 14 is een uitnodiging tot bekering en een toezegging van heil. Ook wij moeten mensen van 'analyse' zijn, nieuwe stappen zetten die leiden tot duurzame oplossingen. God en woestijn zijn een duo. Hij geeft profeten nodig die getuigenis afleggen. Hij gaat met ons mee.

Seculiere fraterniteit

De namiddagconferentie legt vanuit voorgaande de link naar Charles de Foucauld. Doorheen zijn ontmoeting met Abbé Huvelin komt hij tot bekering en start zijn liefdesrelatie met Jezus. Zijn leven van steeds meer navolging tot hij in de eenzaamheid (woestijnmomenten). Dit liefdesverbond zal hij in dankbaarheid uitschrijven in zijn 'Gebed van overgave'. Doorheen zijn zoektocht en omwegen is hij naar de woestijn gelokt om uiteindelijk zijn wil ondergeschikt te maken aan die van God en profeet te zijn voor de Heidenen en Moslims, de universele broeder.

Zijn wij aanbidders van het tijdelijke of van het Goddelijke? Zijn wij verkondigers? Geven wij antwoord op Zijn roepstem? Durven wij profeet zijn en verkondigen? Mogen wij God erkennen in de ander?

Samen zijn we verantwoordelijk om God zichtbaar te maken, om Kerk te zijn door meer en meer brood en wijn te worden voor anderen als getuigen van zijn Liefde die sterker is dan de dood, die mensen samenbrengt en heelt. Dit mochten we dan ook uitvieren in de sloteucharistie.

Vanneste - Tyberghien Rita

KOMENDE AKTIVITEITEN

WEST- VLAAMSE FRATDAG op 27 februari is met E.H. Luk Brutin.

De titel is: **Christen-zijn in deze tijd: een uitdaging!**

Christen-zijn in deze tijd is een ferme uitdaging geworden. Maar de vraag rijst of het niet al altijd een grote uitdaging is geweest.

Laten we ons leiden door de radicaliteit van Jezus' boodschap? Wat zegt deze boodschap ons nog in het jaar 2011?

Hoe kunnen we die boodschap vorm geven in deze wereld? Waar halen we de kracht vandaan om het Woord Daad te laten worden? Verdere info volgt nog.

Voor inlichtingen en inschrijven: Anne Marie Waerlop, tel.: 051/ 72 33 07, of annemarie.waerlop@skynet.be

ZOMER 2011

Deze zomer is er opnieuw een rijk aanbod voor wie graag geniet van vakantie en zich tezelfdertijd wil laten onderdompelen in de spiritualiteit van broeder Charles. Met vanzelfsprekend veel tijd voor ontmoeting en gebed. Er is een Europese vakantie gepland en een vakantieretraite in Westmalle samen met de leden van de Engelse Fraterniteiten. Lees maar...

EUROPESE VAKANTIE VAN 18 – 29 JULI 2011

Neem de tijd voor een Europese vakantie-ervaring in de streek waar Charles de Foucauld leefde in zijn jeugd. De 20e bijeenkomst van deze soort maakt veertig jaar Europese vakantie!

We worden verwelkomd in het ontmoetingscentrum "Onze Lieve Vrouw van de Bergen", in de plaats "Vic", 520 m hoog, omgeven door de natuur van de Vogezen, op 15 km van St.-Dié.

Het thema, "Wortels en Twijgen", is een antwoord vol hoop in een veranderende wereld. Net als bij de boom zitten onze wortels diep en onze knoppen openen zich voor het leven ..., maar ook in een wereld vol verandering! We moeten ons aanpassen om in deze nieuwe samenleving elkaar beter te begrijpen ...!

De site van "Vic" leent zich prachtig voor een ontmoeting met gezinnen en jonge kinderen uit verschillende landen. In het hart van deze groene oase leven mensen langs hun wortels. Ze zijn ook evenveel knoppen die de toekomst van deze regio waarborgen: landbouw, ambachten, bosontginning, het is allemaal "Nazareth", dat wil zeggen, het leven van alle dagen in de Vogezen.

Geschiedenis kan niet ontbreken op deze bijeenkomst. Er is de jeugd en adolescentie van Charles de Foucauld in Straatsburg en Nancy, maar ook sporen van de laatste oorlog met het concentratiekamp Struthof in Frankrijk. Straatsburg, de hoofdstad van Europa, is het symbool van de Frans-Duitse en Europese samenwerking.

De animatie zal de spirituele bodem zijn waarin het programma van de ontmoetingsdagen wortel kan schieten. Bezoeken, workshops en vele activiteiten voor iedereen maken ze tot iets speciaals. Kinderen en jongeren zijn bevoorrecht. Er wachten hen vreugdevolle momenten!

Datum van het verblijf: dinsdag 19 juli 2011 vanaf 15 u. tot donderdag 28 juli 2011 14 u. (9 nachten).

Plaats: Ontmoetingshuis Notre Dame des Monts, gehucht "Vic" (Ban-sur-Meurthe / Clefcy) (88)

De verblijfskosten omvatten 9 nachten in volpension, entertainment, 2 daguitstappen, culturele en organisatorische kosten.

Accommodatie zal worden verstrekt in 5 gebouwen met een capaciteit van 160 plaatsen, met kamers voor 1 tot 7 bedden. Als dat niet genoeg blijkt te zijn, zijn er ook nog kamers in een huis op 1,7 km (bereikbaar met de auto - 15 minuten lopen).

De verdeling van de deelnemers over de kamers zal, in de mate van het mogelijke, rekening houden met de wensen bij de inschrijving.

Inlichtingen en inschrijvingen, bij voorkeur voor 15 december, op tel.: +33 389 32 88 78 of +33 389 42 41 69 of via www.charlesdefoucauld.org

VAKANTIERETRAITE

**VAN VRIJDAG 5 AUGUSTUS 2011, 18 UUR TOT WOENSDAG 10
AUGUSTUS 14 UUR**

Volgend jaar organiseren we in Vlaanderen de ontvangst van onze broers en zusters van de Engelse Fraterniteiten. We combineren deze ontvangst met de traditionele vakantieretraite in Ter Dennen, Sint-Pauluslaan 8, 2390 Westmalle. Spreker en begeleider is de bekende prof. em. Roger Burggraeve.

Het thema: **Gedreven tussen goed en kwaad** naar het nieuwste boek van Roger Burggraeve.

*Gedreven tussen goed en kwaad
Inspiratie om recht in het leven te staan
Roger Burggraeve, Ilse Van Halst*

Niet alleen een inspiratiebron voor christenen, maar voor al wie van onze maatschappij een leefbare samenleving wil maken

Vandaag worden we geconfronteerd met verschillende vormen van kwaad: van gezinsdrama's tot agressie in het verkeer en zoveel meer...

Dat is niet nieuw. De Bijbel stond er reeds vol van. Aan de hand van negen verhalen uit de Bijbel neemt **Roger Burggraeve** al deze vormen van kwaad onder de loep. Door de Bijbelse boodschap te vertalen naar vandaag leert hij ons de vaak harde realiteit op een nieuwe manier te bekijken.

Dit boek wil handvaten aanreiken om onze verantwoordelijkheid op te nemen wanneer we voor ethische keuzes geplaatst worden en neen te zeggen tegen de vaak aanlokkelijke drift van het kwaad.

Info bij Chris Bogaert: 051/ 72 24 56 of via chris.bogaert@fulladsl.be

SPIRITUALITEIT

DES HOMMES ET DES DIEUX

Over goden en mensen.

Op het festival van Cannes wint de cineast Xavier Beauvois "De grote prijs van de Jury". Sedert 8 september 2010 is de film in de zalen. De film verhaalt de ontvoering en de dood van de zeven monniken van Tibhirine, een trappistenklooster in het Atlasgebergte van Algerije.

De feiten dateren van het voorjaar 1996.

In het maandblad voor christelijke spiritualiteit 'Panorama' verscheen in september van dit jaar een interview met de acteur Lambert Wilson, die in de film de hoofdrol vertolkt: dit is de rol van de prior Christian de Chergé.

Het verfilmen van dit drama heeft op deze acteur een zeer sterke indruk gemaakt.

De titel van het interview is dan ook: "La grâce de Tibhirine m'a touché": ik werd geraakt door de genade van Tibhirine .

Aangezien de monniken van Tibhirine heel nauw verwant zijn met de figuur van broeder Charles en het lot dat hij onderging op 1 december 1916 vond ik het de moeite om dit diepgaand gesprek tussen de acteur Lambert Wilson en Bertrand Révillion te vertalen en durf ik suggereren om rond de sterfdag van broeder Charles in dit artikel inspiratie te vinden.

In dit gesprek zal de acteur zijn band met de abdij van Tamié (Zuid Frankrijk) beschrijven en zijn groei in eigen spirituele zoektocht, dit alles gevoed door zijn vriendschap met (+)Abbé Pierre, die hij ook vertolkte in een andere film "Hiver 1954" en door wie Wilson (als volwassene) werd gedoopt, aangezien hij uit een totaal atheïstisch milieu kwam.

In deze katern de vertaling van dit diepgaand gesprek.

Katern Tibhirine

Bertrand Révillion: Enkele dagen na de drukte van het festival van Cannes, waar de film "Des hommes et des dieux", gewijd aan de monniken van Tibhirine, de Grote prijs van de jury ontving, heb je de nood gevoeld om je terug te trekken in de stilte van een klooster...

Lambert Wilson: Ik was in de abdij van Tamié geweest voor de opnames van de film. Xavier Beauvois, de maker van de prent, wenste dat de spelers zich zouden inleven in de atmosfeer van een klooster en zo van binnenuit het monastieke leven zouden leren kennen. Dat zij zich zouden onderdompelen in het bestaan van deze specifieke gemeenschap, die zeer nauwe banden had met de monniken van de Atlas.

Ik heb het geluk gehad te worden geïntroduceerd in Tamié, trappistenklooster; gelegen in de vallei van de Savoie door Henri Quinson, - die onze "monastieke raadgever" was gedurende de opnames van de film. Hijzelf leefde in dit klooster voor hij een kleine fraterniteit zou stichten ten Noorden van Marseille. De gemeenschap heeft ons vriendelijk onthaald, en heeft vanaf het begin een eenvoudige en broederlijke relatie met ons opgebouwd. Na het gekke gedoe in Cannes heb ik een sterk verlangen gevoeld om terug te keren naar Tamié, die ontmoeting met de monniken verder te zetten, gewoon te gaan bidden in dit oord van vrede.

Was er een nood om uzelf een plaats te geven?

Ik had er een sympathieke relatie opgebouwd met een monnik, met wie ik contact bleef houden, vaak door e-mail, en die mijn raadgever is geworden. Voor mij was het zo hallucinant om op het witte doek een monnik te moeten worden, te moeten zingen als een monnik, deze zo speciale bestaanswijze te moeten "bewonen" nl. die van Christian de Chergé, de vermoorde prior van Tibhirine. We hebben gedeeld in grote vrijheid over de meest uiteenlopende onderwerpen, niet enkel religieuze. Dát zonder enige vorm van bekeringsdrang vanwege deze broeder van Tamié. Monniken zijn een beetje zoals de Poolster: een vast punt in de woelingen van ons leven. Hun gelofte van stabiliteit is wellicht het mooiste geschenk dat zij ons brengen: zelfs al zien we hen niet vaak, ze zijn daar om te waken en voor ons te bidden. Ik denk heel vaak aan deze gemeenschap. Na Cannes moest ik weer terugkeren naar die plaats van stilte en broederlijkheid.

Wat treft u in deze monastieke gemeenschap?

De grote vertrouwensrelatie die er gegroeid is liet mij toe vrij vlug aan de "andere zijde" van het decor te komen. Wanneer men slechts voor één uurtje in de kerk van een klooster komt, de duur van een officie dan kan men slechts een zeker uiterlijk standpunt verkrijgen, een beetje geïdealiseerd, bijna "romantisch": de monniken zijn daar in de verte, bijna "op de scène" met hun grote witte kovel in een soort opvoering die het gevoel van een oneindig grote kloof tussen hen en ons kan versterken. Heel vlug gaat men dan dit besloten leven gaan idealiseren, van deze mannen ontoegankelijke wezens maken, van hen "super -gelovigen" maken, wiens geloof totaal is, zonder twijfel en zonder in - vraag - stelling. Eenmaal de grens van het 'slot' voorbij dan is het een beetje zoals in een theater wanneer men in de coulissen komt, men ontdekt mensen van vlees en bloed, met hun menselijkheid, hun vragen, hun grenzen, hun aarzelend pogen, hun karakter, hun vreugden, hun lachen, hun broederlijke vriendschappen, het eenvoudige leven binnen het klooster, in de bibliotheek, in de kaasverwerking, in de tuin...Dan kan men zich heel dicht

voelen en onthaald zoals men zelf is.

Bevrijd van “beelden” van een publiek “personage” opgesloten in de beroemdheid...

Ja. Men kan eenvoudigweg niet leven wanneer men slechts is hetgeen media en publiek van ons maken. In Parijs kan ik geen stap zetten zonder dat men mij die bekendheid terugkaatst die ik moet aanvaarden, want voor een deel heb ik die gewild en die is ook vrij comfortabel. Regelmatig ga ik naar mijn huis in Bourgondië, dicht bij de abdij van Fontenay. Daar werk ik in de tuin, verzorg ik mijn bomen, deel ik het eenvoudige leven van de mensen voor wie ik gelukkig niet de “beroemde acteur” ben. Ze leven een authentiek leven, niet dat van de mediatieke wereld in Parijs, zo vaak oppervlakkig en voorbijgaand. Sommige van mijn vrienden zijn houtbewerkers, anderen zijn bezig met Paarden. Ik heb er absoluut nood aan mij onder te dompelen, in deze eenvoud, en om mijn “personage” te vergeten.

Wat heb je ontdekt in Tamié?

Daar heb ik een nog grotere eenvoud ontdekt, een zekere onthechting die vruchtbaar is. Ik heb het heel moeilijk om de moderne wereld te leven. Mijn beroep, mijn bekendheid, maken dat ik me heel vlug uiteengereten voel door mails, door SMS berichten, door mijn twee telefoons die zonder ophouden rinkelen. Mijn geluk bestaat er in – wanneer ik alles kan loslaten – dat ik mij in een heel simpele bijna strenge omgeving voel, met niets dat mij verstrooit of afhoudt van de geheime dialoog met mezelf. De perverse cirkel van het hebben doorbreken, van de kunstmatige behoeften, van het opbod aan consumptie en over – informatie. Proberen over te gaan van hebben naar zijn...De kleine kamer die de monniken van Tamié mij geven wanneer ik daar even halt houd, met enkel een tafel en een bed, dat is voor mij een enorm geschenk. Het is een soort van beeld van wat ons leven zou moeten zijn. Ik voel me goed wanneer ik mijn dagdagelijks gareel kan afleggen.

Dit verlangen naar monastieke retraite is dat iets nieuw voor u?

Het woord “retraite” is sedert kort in mijn woordenschat gekomen. Deze film was nodig om de geheime smaak van een leven te ontdekken, dat eenvoudig is en verborgen in een abdij. Ik geloof niet in het toeval: het stond wellicht ergens “geschreven” dat ik op zekere dag deze ontmoeting zou mogen ontdekken. Het kwam wanneer ik moeizaam een moeilijke periode in mijn leven te boven kwam. Mijn moeder heeft ons verlaten, een jaar geleden, na drie zware jaren van chemotherapie. Ik heb mijn vader sedert enkele maanden verloren... Parallel met deze familiale drama's heb ik twee films gemaakt, een

muzikale komedie, een encenering. Zeker té veel werk zonder de tijd te nemen om deze rouw te verwerken die ik te verwerken kreeg. Ik stond op de rand van een implosie, (ineenstorting), ik had een dringende behoefte om de stukjes weer samen te zetten, zowel psychisch als spiritueel. Tamié was voor mij de ankerplaats. Ik weet dat ik daar terugkeer want het is een plaats waar men zich kan "verzamelen" zich bezinnen, de eenheid weer te herstellen.

Hoe "bewoont men" het personage van Christian de Chergé? Na de film gezien te hebben, heb ik de bedenking gemaakt dat ge veel meer hebt gedaan dan uw werk als acteur. Of vergis ik me?

Ik meen dat geen enkele van de spelers gewoon "acteur" is geweest. Dat is te danken aan de verbeterde beslistheid van Xavier Beauvois die ons als het ware gedwongen heeft ons onder te dompelen in de monastieke wereld. Eerlijk gezegd, toen hij me zei dat hij verlangde dat ik een retraite zou gaan houden in Tamié, had ik het gevoel gedwongen te worden tot een bad in ijskoud water. Maar hij had gelijk, net zoals hij ons liet de liturgische gezangen van de monniken instuderen. Het was een genade en een echt geluk. Zelfs af en toe een vluchtig moment van gebed. Dat bereidde ons voor op de relatief korte opnames op een afgelegen plek waar wij als het ware in gemeenschap hebben geleefd. Ik geloof dat elke speler stilaan zijn "ik" heeft laten vallen ten voordele van een "wij". Het onderwerp dat benaderd werd vanuit een spirituele hoek en zijn dramatisch karakter hebben ons verplicht tot een soort absolute waarheid die vanzelf is gekomen. Ik geloof dat Tibhirine ons heeft 'gepakt'.

Een rol spelen van iemand die werkelijk leefde in dezelfde tijd als jij...

Dat is een gok. Ik had reeds een ervaring in dat domein, wanneer ik Abbé Pierre moest vertolken in "Hiver 1954". Ik herinnerde mij dat de stichter van Emmaüs mij had gezegd: "Ik ben blij dat je fysiek niet op mij lijkt. Wat belangrijk is dat ben ik niet, maar de actie die ik voerde, het zijn de mannen en de vrouwen aan wie wij de hand hebben gereikt..." Ik zocht dus niet te lijken op de echte Christian de Chergé. Ik zocht niet om zijn familie te ontmoeten voor de film alhoewel ik nu dat verlangen heb. Ik heb mij geconcentreerd op zijn geschriften. Ik heb aandachtig al zijn teksten gelezen, ik poogde mij af te stemmen op zijn mentale zijn. Christian is een intellectueel die graag schrijft, het is een vurig karakter. Men ziet bij het begin van de film dat hij moeite heeft om niet over alles te gaan beslissen.

Hebt u zijn roeping begrepen?

Een roeping blijft een mysterie, ook voor degene die deze roeping beleeft. De liefde van Christian de Chergé voor Algerije heeft zijn wortels in zijn jeugd die hij in Algiers doorbracht. Het leven voor een welstellende familie, moest in die

jaren 1950 nogal idyllisch geweest zijn. Men voelt aan dat hij van die aarde houdt, van haar geuren, haar vruchten, haar bloemen en dat hij een ware passie heeft voor dat land, die taal, die cultuur, die mannen en vrouwen boven al. Deze droom wordt verbroken met de oorlog van Algerije. Een veldwachter wordt de keel overgesneden omdat hij hem heeft beschermd. Er is een breuk, een schuld die hem tekent als met een gloeiend ijzer en die hij gedurende gans zijn leven zal trachten in ere te houden.

Vandaar zijn dwingend verlangen naar verzoening?

Christian de Chergé weigert een oorlogszuchtige visie van de godsdienst. Voor hem is het onmogelijk om te blijven kloppen op het hoofd van de buurman omdat hij een andere manier heeft om God te noemen; men mag niet doden in naam van God, want dat komt erop neer God zelf te doden. Het is tegelijk paradoxaal en triest om te zien dat godsdiensten zo vaak wapens zijn die scheiden in plaats van te verenigen. Ik ben wantrouwig tegenover hun dogmatisme, hun radicale stellingen, hun catechismus, die gelijken op stenen die men gooit naar het gelaat van de anderen.

Hebt u gearzeld alvorens die rol te aanvaarden?

Ja, ik wil niet de acteur worden die zich heeft gespecialiseerd in kerk-personages. De rol van Abbé Pierre had mij diep getekend en ik wilde niet in herhaling vallen. Maar vrij vlug, gaf ik er mij rekenschap van dat er een groot verschil is tussen een priester en een monnik. Mijn eerste retraite in Tamié heeft mij op dat punt gerustgesteld. Zelfs al voel ik mij om vele redenen onwaardig voor zo'n rol.

U zegt vaak dat abbé Pierre uw leven heeft omgevormd...

Na "Hiver 54" zijn we in contact met mekaar gebleven. Ik ben gaan houden van die man, totaal vrij, ongelooflijk bewoond door zijn christelijk geloof maar die zich helemaal niet stoorde aan geplogendheden. Hij is voor mij als een geestelijke meester geworden. Met hem was het mogelijk over alles te praten, en vragen te stellen die heiligschennend leken. Hij was in niets geschokt, zijn goedheid behaalde altijd de bovenhand. Op zekere dag vroeg ik hem om gedoopt te worden...

Leg dat eens uit

Ik voelde de noodzaak om dit ritueel te ondergaan, om het water van het doopsel over mijn hoofd te voelen vloeien. Ik ben niet in staat u een cursus theologie over het doopsel te geven, maar ik heb begrepen dat wanneer men slechts een enkel scharnier-ritueel zou moeten behouden, een enkele gebaar, dat dit het doopsel zou zijn. Ik heb dus dit sacrament uit de handen van Abbé

Pierre ontvangen. Dat heeft niets opgelost, ik heb nog steeds dezelfde vragen en ben nog steeds in de ban van dezelfde twijfels, maar voortaan heb ik vertrouwen. Ik laat mij dragen door die stroming!

Had u een religieuze opvoeding gekregen?

Neen, geen enkele. Ik ben opgevoed door eerder “ongelovige” ouders! Mijn vader, de regisseur Georges Wilson – heeft wellicht zijn passie voor theater ontdekt op de scène van een patronagezaal. Een priester had hem gefascineerd. Hij had een zekere relatie met religieuze rituelen, maar hij bleef vrij ver van geloofskwesties. Mijn moeder was van haar kant nogal “pastoorvreter” (bouffeuse de curé), zij verdedigde de laïciteit met hand en tand. Mijn jeugd was dus helemaal niet gedompeld in een godsdienstige wereld. We woonden op de buiten. Op de leeftijd van 6 à 7 jaar zag ik de meeste van mijn makkers naar de kerk gaan op zondagmorgen. Ik voelde mij wat uitgesloten uit dat collectieve. Ik vroeg dus aan mijn ouders om ook te mogen gaan: zij waren verontwaardigd. Ik denk dat ik altijd een beetje een “mystieke” kant had. Het was zeker geen compliment in de mond van mijn vader, toen hij, bij het uitkomen van de film “Hiver 54” mij duidelijk liet verstaan dat hij niet hield van de vurigheid waarmee ik de rol van Abbé Pierre had gespeeld. Hij vond mij bepaald naïef. In feite, denk ik, was hij een beetje jaloers...

Jaloers?...

Oh, niet van de acteur! Alleen van die soort aangeboren openheid voor de religieuze vragen, Deze manier om werkelijk niet bang te zijn van de dood.

Bent u niet bang om te sterven!

Zoals iedereen vrees ik om die laatste momenten te moeten beleven in lijden en ziekte. Op het moment van de laatste adem, zal ik tegenover het onbekende in angst zijn, ik zal niet van de hoge toren blazen vooraleer op die “laatste scène” te komen. Maar eerlijk gezegd, ook al kan u dat vreemd toeschijnen, ik geef toe niet bang te zijn voor de dood. Voor mij is de dood slechts een “doorgang”.

Is er “iets” na de dood?

Heel zeker. Ja! Ik ben nederig genoeg om te zeggen dat mijn bewustzijn niet in staat is zich in te beelden waarover het dan eigenlijk gaat. Maar ik ben het niet, klein mensje, verloren in het universum, die zal zonder gegronde redenen beweren dat er niets is. Tegenover de Schepping, ben ik vervuld van bewondering. Ik ben opgevoed op het platteland, ik heb de natuur bestudeerd: hoe kan men denken dat er bij het begin van dat alles niet een project is, een

superieure intelligentie? Ons modern leven, dat gesofistikeerd is, verhindert ons de schoonheid van de wereld te zien. We zijn totaal verblind. We hebben enorme technologische kennis maar in het domein van de spiritualiteit is onze bewustzijnsgraad zo arm. Bij de dood, denk ik, verlaten wij ons fysiek lichaam maar onze geest blijft leven onder een vorm die wij niet kunnen indenken. Ik voel soms de tegenwoordigheid van mijn moeder. Bij de opnames voor de film heb ik mij gewend tot Christian de Chergé.

Die rollen met “spirituele dimensie” die men je voorstelt te spelen is dat puur toeval?

Ik zei het reeds: ik geloof niet aan toeval. Ook al hebben wij het gevoel dat de gebeurtenissen van ons leven mekaar opvolgen zonder enige samenhang, toch voel ik dat er daarachter een geheime “rode draad” is, een netwerk. Ik geloof dat wij op een mysterieuze wijze geleid worden, gestuurd.

Alsof wij in de handen van...”Iemand” zouden zijn ?...

Achter de mist, is er als een soort “project”, daar ben ik absoluut van overtuigd. Dat overstijgt ons begripsvermogen. Men moet niet zoeken te begrijpen, bewijzen te vinden. Men moet zich laten dragen door de stroming. Dat is wellicht het geloof: vertrouwen hebben.

Dat geloof, heb je dat?

Men moet oppassen voor het valstrik van woorden. Ja, ik denk dat ik het geloof heb, op voorwaarde dat dit woord niet betekent een “zekerheid” bezitten maar een op weg zijn, een route die onvermijdelijk chaotisch is, gevuld met aftasten. Ik heb weerstand om het woord God te zeggen. Ik denk dat onze lippen oneindig klein zijn om de naam van God uit te spreken. Wanneer ik over Hem spreek dan zeg ik “Hij”, want hij is onzegbaar, onuitspreekbaar, voorbij de grens van elk woord. Mijn vrees bestaat erin dat door te vaak de naam van God uit te spreken, men uiteindelijk Hem opsluit in een dogma, een catechismus, die vlug het risico loopt een waarheid te worden om op te leggen, een manier om godsdienstoorlogen te versterken, een list om steeds en altijd de God van de Joden te stellen tegen de God van de christenen en van de Islam. Op dit punt voel ik me heel dicht bij Christian de Chergé. Religies zijn voetbankjes die toestaan tot aan het licht te geraken. Beelden we ons even in dat wij in een fractie van een seconde ons dicht bij God bevinden. Wel, wanneer we ons dan omdraaien, dan zien we die voetbankjes en we vinden ze onvermijdelijk bedenkelijk, slap, wiebelend, zo ingesloten in hun menselijke arme grenzen! Zoveel dogmatische waarheid, strenge morele wetten, beweringen die geen plaats meer bieden aan persoonlijke vraagstelling, aan het mysterie. En vervolgens, die manier die soms kerkelijke

gezagsdragers hebben om zich op een verhoogje te plaatsen, alsof zij “meer” wisten over God dan wij. De monniken, die hebben die nederigheid om te zeggen dat zij over God niet veel weten. Heel zeker zijn religies en hun dogma’s noodzakelijk, maar ik moet toegeven dat ik dikwijls in de gordijnen vlieg.

In het hart van het geloof van Christian de Chergé en zijn tochtgenoten is er de Christus. Wie is Hij voor u ?

Wanneer ik bid, dan durf ik Christus niet storen, Ik geef toe, met veel nederigheid dat ik er nog ver van af ben, hij blijft voor mij een raadsel. Ik draai om hem heen, ik leef met die overtuiging dat hetgeen men leest in het evangelie totaal waarheid is. Maar ik ben een beetje zoals die vogel die tegen een ruit vliegt en die nog de geheime opening van het venster niet heeft gevonden.

Wat “spreekt u aan” in het Evangelie?

Het einde, natuurlijk!

De verrijzenis?

Ik zal niet antwoorden. Het zou een vorm van bedrog zijn. In het domein van het spirituele leven, moet men eerst leren zwijgen. Ik denk dat één leven niet voldoende is om dat mysterie te benaderen.

In die zin hou ik van het avontuur van monniken, die de zotheid aandurven een gans leven door te brengen om wat klaar te zien. Zij stappen verder in stilzwijgen: laten we hen navolgen. Vraag me niet over mijn spiritueel leven méér te zeggen dan ik kan.

Christian de Chergé heeft ergens geschreven:” De mens in ingewikkeld en zijn tendens is er altijd min of meer om ingewikkeld te maken wat eenvoudig is. De eenvoud is van de orde van het mysterie.”

Hoe juist is dit! Eenvoud is een gave, een genade. Wanneer men die niet heeft gekregen, is een gans leven nodig om naar die eenvoud te gaan. Ik weet het, voor mij is dit een enorme opgave. De grote energieën die aan de bron van ons bestaan liggen zijn oneindig eenvoudig: liefde, vergeving. Maar hoe moeilijk is het dit te beleven!

Wanneer ik het Onze vader zeg, hou ik zo vaak halt aan die horizon, zo mooi en toch zo veraf: ”Vergeef ons onze schulden zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren...” Ik geloof dat eenvoud en heiligheid een en hetzelfde zijn.

Dat is zeker: Tibhirine was een land van eenvoud.

Johan Goemaere

PRIESTERFRATERNITEIT

NAZARETH IN GALILEA. NAZARETH IN JERUZALEM.

Halverwege oktober was ik op bedevaart naar het Heilig Land. We verbleven ook in Nazareth in Galilea, de kluis van Broeder Charles stond wel niet op het programma. Wel enkele indrukken en bedenkingen. Zeventien jaar geleden was ik ook in Israël, er is veel veranderd. De steden en dorpen zijn uitgebreid, het land is gegroeid in bevolking. Ook is het groener geworden. Dat waren mijn eerste indrukken. Maar voor de bevolking, vooral de christenen en moslims, is het leven niet zo eenvoudig zichtbaar. Zij kunnen niet overal naar toe in hun eigen land, het duidelijkst wordt het met de muren die ze aan het bouwen zijn.

Eerst iets over Galilea. De open vlakten, het meer, de gebergten er omheen spreken mij het meest aan. Daar voel je nog aan wat het geweest is in Jezus' tijd en toen Charles er was. De eenvoud waarmee de mensen, christenen en moslims, er samen leven brengt rust. Ze respecteren elkaar. Ook het landschap helpt de heilige plaatsen in hun context te zien, wat goed is. Stil mogen worden op het meer, bidden op de berg der zaligsprekingen, op de berg Tabor het draagt bij om naar de kern van de 'Blijde Boodschap' te gaan.

Nu iets over Jeruzalem en Betlehem. Daar valt de verdeeldheid op. De muur die Betlehem omringt. Een nederzetting op een heuvel recht over Betlehem. De Klaagmuur, de tempelberg met zijn Gouden koepelmoskee, de kerken die alles omringen. Ook de verdeeldheid binnen onze christenheid, de Heilig Graf-kerk waar iedere kerkgemeenschap zijn plaats opeist. Het is de wereld op zijn kleinst. En toch

mensen die zoeken naar vrede, zoeken om samen te leven in de Stad van Vrede. Klein en nederig doen ze het. Dat zijn wellicht 'Nazareth - mensen' midden in die verdeelde stad.

Mag ik jullie uitnodigen stil te worden bij wat daar gebeurt. Te bidden voor de vrede in het land daar. Ook te bidden voor de christenen die er nog aanwezig zijn. Doorheen de verdeeldheid de blijde boodschap te zien.

Jan Sevenhant

HERABONNERING FRATBRIEF + LIDMAATSCHAP PRIESTERFRATERNITEIT

Beste confrater, broeder in de Heer,

Op de nationale vergadering te Waasmunster van 4 november, werd beslist de prijs voor de bijdrage met € 2 te laten stijgen, wegens portkosten:

Ter verduidelijking nog even de verschillende tarieven vermelden:

1. Actief lid in de priesterfratgroep (maandelijkse bijeenkomst) + fratbrief + internationale courier (2 x per jaar) = 35 euro
2. Lezer van de fratbrief = 17 euro
3. Lezer van de internationale courier = 12 euro
4. Lezer van de twee brieven (fratbrief + internationale courier) = 29 euro.

Je ziet het meteen dat de voordeligste manier is om alles in één te vereffenen (formule 1)

Mag ik jullie vragen om met bijgevoegd overschrijvingsformulier (europees formulier) per kerende voor eind december de betaling te doen met als mededeling het nummer van de formule (1, 2, 3, 4) .

Met vriendelijke groeten,

Luc Frenay, penningmeester Jezus Caritas priesterfraterniteiten
Vlaanderen

FOUCAULDFAMILIE

1 DECEMBER VIERINGEN:

West-Vlaanderen

Wevelgem

WZC Sint-Camillus, Kloosterstraat

woensdag 1 december vanaf 16.30 uur, koffie - aanbidding - uitwisseling, info bij Marc Demeulemeester,
tel.: 056 22 53 14.

Avelgem

Organisatie diaken Frans Vanrentergem. Op 1 dec. om 19 uur in **Marialove**, Gauwelstraat 24, is er ter plaatse een broodmaaltijd voorzien. Daarna een conferentie door Pater Clement, Scheutist, en eucharistie. Leden van de fraterniteiten ter plaatse dienen zich niet vooraf aan te melden. Wie van elders komt verwittigt Frans, tel.: 056 64 40 029. Iedereen is welkom!

Brugge

Op woensdag 1 december van 10 tot 16 u :

Gelegenheid tot aanbidding in de huiskapel van de kleine zusters van Nazaret, Kleine Hoedenmakersstraat 7, 8000 Brugge

Vanaf 18 uur bent u welkom bij: Johan Goemaere, Fraterniteit, Baron Ruzettelaan 433A, 8310 Assebroek

Om 18.30 uur: Eucharistieviering gevolgd door aanbidding in het kapelletje in de hoeve.

19.30 uur: avondmaal met eigen picknick. Drank te verkrijgen.

20.15 uur: broeder Charles tussen de anderen...

21.00 uur: einde

Laat weten of je er bij kunt zijn ...

Anne-Marie Waerlop

051/ 72 33 07

Antwerpen

Vosselaar

Op 1 december samenkomst met alle fraterniteiten van Vosselaar in de zaal Sjaloorn, Onze Lieve Vrouwstraat, 2350 Vosselaar, om 19 h. Het wordt een gezellige bijeenkomst met Kl. Zuster Godfrieda die ons een korte uiteenzetting zal geven over de kleine zusters van Jezus in België en in de wereld. Iedereen is welkom.

Monique

Oost-Vlaanderen

Gent

Op woensdag 1 december, bij de kleine zusters in de Reinaertstraat:
- mogelijkheid tot aanbidding in de kapel, kies vrij wanneer je komt, ergens tussen 14 u. en 18.30 u., en hoe lang je blijft;

- om 19 u. herdenkingsmoment met een getuigenis (we moeten nog beslissen wat precies), gevolgd door een broodmaaltijd. Zoals gewoonlijk zorgen de kleine zusters voor brood, beleg en koffie. Er zal een mandje staan voor wie wil bijdragen in de kosten.

Oudenaarde

Woensdag 1 december om 19.30u, Hoogstraat 8
Jaarlijkse herbronning aan de geest van Broeder Charles.

Programma:

- aanbiddingsmoment met bezinning;
- reflex naar onze tentoonstelling "Van Tibhirine naar Tamanrasset";
- de fraterniteit in het H. Land waar broeder Charles zijn sporen achterliet.

Parkeren op de speelplaats, beldeur in de poort 1e deur links.

Meer info bij Roland van Rostenberge crovaro2@skynet.be of 055-210980.

Limburg

Hasselt

Woensdagavond 1 december in het Pastoraal Informatiecentrum (het P.I.C.),
Tulpinstraat 75 te Hasselt.

19.30 u.: welkom

19.45 u.: conferentie

20.15 u.: geleide aanbidding

21.15 u.: gezellig samenzijn

Info bij Omer en Odette Boyen-Ilsen, tel.: 011/22 80 91.

OPEN HUIS

In Houthalen-Helchteren is een "Open Huis":

René Renders droomde er reeds lang van en nu is het er: hij stelt zijn huis open en biedt mensen, 1 of 2 personen, gastvrijheid! Ze kunnen bij hem terecht voor een kort verblijf en/of gesprek.

Inlichtingen: René Renders, Weg naar Zwartberg 119, 3530 Houthalen-Helchteren.

Tel/ 089/38 56 03.

Op reis naar de Toearegs in het Hoggargebiede

Broeder Charles krijgt op een dag bezoek in Beni Abbès van een Frans officier, Laperrine. Als jonge soldaten, aan de officiersschool in Saumur, hadden ze elkaar nog ontmoet. Lang geleden dus. Ze herkennen elkaar nog amper. "Wat brengt je naar hier, Laperrine?" "Luister. Ik heb de opdracht gekregen met mijn soldaten naar het Zuiden van Algerije te gaan, bij de Toearegs. Met hen hebben we geen goede verhouding. We zouden het vertrouwen van de Toearegs moeten winnen. Ik weet wat jij hier voor de bevolking doet. Mocht je dat ginder kunnen, dat zou een heel grote hulp voor ons zijn."

Er is hier zoveel te doen. Ik kan toch mijn fraterniteit niet opgeven!

Je kan er toch elders oprichten, in de Hoggar, bij de Toeraregs. Arme mensen, maar zo oorlogszuchtig. Denk er maar eens goed over na!

Bij Charles roept deze vraag wel een en ander op. Hij zou in staat zijn om een nieuwe volksgroep te kunnen verkennen. Zoals hij vroeger op verkenning was in Marokko. Jawel, hij wou heel graag naar Marokko vertrekken, maar dat was onmogelijk. De grenzen bleven gesloten voor Fransen. Intussen heeft Laperrine hem per brief de vraag nóg eens gesteld. En ja, op 13 januari 1904 vertrekt hij voor een lange reis in Zuid-Algerije.

Foucauld wil graag weer eens de smaak van het nomadenleven! Hij denkt er niet

aan om daar te gaan wonen. Het land verkennen, dat zint hem wel. Zijn bagage laadt hij op een paar ezeltjes. Een zwarte, Paul genaamd,

vergezelt hem. Samen gaan zij in het spoor van een militaire colonne. De mensen van het land zijn nieuwsgierig naar die militaire colonne. Maar meer nog naar die vreemde reiziger die met hen contact opneemt. Wanneer hij in Adrar aankomt, treft hij Laperrine aan. Dan zal hij een andere colonne volgen om naar Akabli te trekken, waar hij Laperrine weer ontmoet. Samen trekken ze dan naar Tombouctou. Maar intussen is père de Foucauld reeds begonnen met

de studie van de taal van de Touaregs. Hij denkt dat hij onmogelijk met hen contact kan krijgen, als hij hun taal niet begrijpt en spreekt. In Tombouctou ontmoeten beide mannen een andere Franse militaire

colonne. De kapitein die ze leidt gaat niet akkoord met Laperrine. Foucauld mengt zich niet in de discussie. (Zie tekening) Maar Laperrine moet het onderspit delven. Voor Foucauld is dit avontuur dan ook gedaan! Toch heeft hij niet veel zin om direct terug naar Beni Abbes te gaan. Hij wil van zijn verblijf tussen de mensen profiteren om hun taal verder te leren kennen. Hij gaat dan ook op z'n eentje naar de bergen van de Hoggar, waar hij nog drie maanden zal verblijven. Hij begint zelfs het

evangelie in het tamachek te vertalen (de taal van Toearegs) en bestudeert de gewoonten van de plaatselijke bewoners.

Als jij voor iets uitgenodigd word, kan je dan ook iets anders direct laten staan

PIETER DE ROECK

Op 13 februari II. schreef Pieter De Roeck volgende brief vanuit het WZC O.L.Vrouw Onbevlekt te 8301 Heist, Kursaalstraat 42.

Aan de redactie van de Fraterniteitsbrief, t.a.v. Guido Debonnet

In nr. 174 (jan. 2010) lees ik uw belangrijke bijdrage over *Gouden Jubileum van onze seculiere fraterniteiten*.

Misschien komen enkele toelichtingen u te pas over het begin van het tijdschrift *Jesus Caritas*. Zelf was ik jaren lang geboeid door het lezen van Charles de Foucauld en René Voillaume. Ik schreef in het *Tijdschrift voor Geestelijk Leven* in december 1955, p. 741-757 over hem een artikel: *Een romantisch Godzoeker. Charles de Foucauld* (waarvan in bijlage een kopie).

In het begin van de jaren '60 werd ik door mijn vriend Flor Hofmans uitgenodigd op een vergadering van de toenmalige redactie van *Jesus Caritas*, waar aanwezig waren o.m. Jos Verstraete, Paul Schruers (toen nog gewone piot), Mevr. Juliana Lievens, de Uitgever Pelckmans van Patmos en Heer Denissen. Ons gesprek ging vooral over nr. 18 van *Jesus Caritas* in voorbereiding: *Gij gelooft in God, gelooft ook in mij*. Daarvoor schreef ik *Over evangelisch geloof*. Ook nadien kwam ik nog vaak op zo'n redactievergadering. Hierover herinner ik mij geen data.

Vanaf 1965 bracht ik, als aalmoezenier van het Technisch Instituut H. Familie te Brugge, een groep leerkrachten samen voor maandelijkse bezinningsavonden. In afspraak met C. Christiaen (die de leiding had van de Brugse Ch.de F.-groepen), begonnen in die stijl, evolueerde dit stilaan naar een typische bijbelgroep. Mijn lekgroep kon niet overweg met de gebruikelijke aanbidding, maar verlangde een Eucharistieviering.

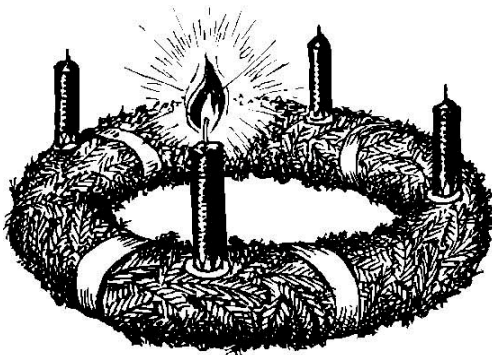
Zelf volgde ik met Flor Hofmans en Jos Verstraete een internationale priesterretraite voor de Ch. de F.-leden, geleid door Père Victor Sion, ocd. in een kleine parochie bij Montélimar Frankrijk. De jaren daarna nam ik nog deel aan recollecties van de Ch.de F.-fraterniteiten in Noord-Frankrijk, met boeiende uitwisselingen met onze Franse confraters.

Van 1979 tot 1997 pastoor van de landelijke parochie Kruiskerke, kon ik door de grote afstand niet meer deelnemen aan Ch. de F.-groepen. Eens ik te Brugge op pensioen was, nam ik van 2006 tot 2009 deel aan de maandelijkse bijeenkomst van de Ch. de F. groep (voor priesters) van Assebroek onder

leiding van Eddy Lagae. Ook had ik geregeld contact met de Kleine Zusters van Nazaret in de Hoedemakerstraat te Brugge.

Sinds jan. 2009 opgenomen in het Seniorenheim te Heist aan Zee kan ik me in mijn vierentachtigste Lente niet vlot meer verplaatsen en mis ik contacten met de fraterniteiten, behalve natuurlijk de driemaandelijkse contactbrief. Vooral sprak mij in de laatste aflevering de bijdrage *De stola en de schort* aan. Met hartelijke groeten aan alle vrienden van Charles de Foucauld. Tot nader contact. In Christo.

Pieter De Roeck (tel. 0476 31 17 29).

ADVENT

Op een God die door de eeuwen

(Bron: mel.: 'al wie dolend in het donker')

Op een God die door de eeuwen om zijn trouw bezongen is
wachten mensen heel hun leven tot zijn uur gekomen is.
wachten wij met dichte deuren, midden in de duisternis

Op een God die voor de mensen licht in donker heeft bereid
wachten wij van ganser harte tot zijn stem ook ons bevrijd.
wachten wij op de signalen in ons leven, onze tijd.

Op een God die voor de mensen nieuwe toekomst deed ontstaan,
wachten wij in goed vertrouwen tot zijn woord zal opengaan.
wachten wij tot God zal kloppen, op de deur van ons bestaan.

GEBED VAN OVERGAVE

Vader,

***Ik verlaat mij op U,
doe met mij wat Gij goedvindt.
Wat Gij ook met mij doen wilt,
ik dank U.***

***Tot alles ben ik bereid, alles aanvaard ik,
als Uw wil maar geschiedt in mij
en in al uw schepselen:
niets anders verlang ik, mijn God.***

***Ik leg mijn leven in uw handen,
ik geef mij aan U, mijn God,
met heel de liefde van mijn hart,
omdat ik u bemin,
omdat het voor mij een noodzaak
van liefde is mij te geven,
mij zonder voorbehoud op U te verlaten,
met een oneindig vertrouwen:
want Gij zijt mijn Vader.***

LIEF EN LEED

Luc Frenay is benoemd!

Luc Frenay is benoemd tot pastoor-moderator in de federatie Oostrozebeke - Wielsbeke. Hij is verantwoordelijke voor parochies Ooigem Sint-Brixius, Oostrozebeke Sint-Amandus, Oostrozebeke Sint-Jozef, Sint-Baafs-Vijve Sint-Bavo en Wielsbeke Sint-Laurentius. Dit doet hij samen met priester Lucien Omey en diakens Kristiaan Blondeel en Robert Lammertijn. Zijn adres is nu Markt 18, 8780 Oostrozebeke. We wensen hem veel succes toe.

Overlijdens:

Bernadette Goemaere en René Deboiserie, zus en schoonbroer van Johan Goemaere.

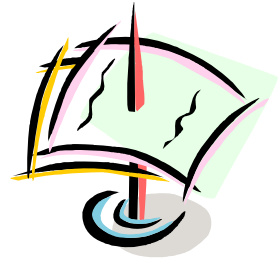
Bernice Rommens, echtgenote van Pierre Debakker
Geboren te Deerlijk op 27 augustus 1938 en er overleden op 26 mei 2010.

VOOR EEN DAG VAN MORGEN

*Wanneer ik morgen doodga,
vertel dan aan de bomen
hoeveel ik van je hield.
Vertel het aan de wind
die in de bomen klimt
of uit de takken valt,
hoeveel ik van je hield.
Vertel het aan een kind,
dat jong genoeg is om het te begrijpen.
Vertel het aan een dier,
misschien door het aan te kijken.
Vertel het aan de huizen van steen,
vertel het aan de stad,
hoe lief ik je had.*

*Maar zeg het aan geen mens.
Ze zouden je niet geloven.
Ze zouden niet willen geloven dat
alleen maar een man alleen maar een vrouw,
dat een mens een mens zo liefhad
als ik jou.*

We bieden de families onze christelijk medeleven aan!

DATA OM NIET TE VERGETEN

Seculiere fraterniteiten

Zondag 27 februari 2011: West- Vlaamse fratdag te Eernegem, met E.H. Luk Brutin. Thema: Christen-zijn in deze tijd: een uitdaging! Meer info in dit nummer...

Donderdag 2 – zaterdag 4 juni 2011: mini-retraite over Charles de Foucauld, met kl. zr. Marleen Van Parys, in bezinningscentrum Mariaburcht te Vladslo.

Maandag 18 - vrijdag 29 juli 2011: Europese vakantie in de Vogezen, meer info in dit nummer...

Vrijdag 5 – woensdag 10 augustus 2011: Vakantieretraite in Ter Dennen, Westmalle, met prof. em. Roger Burggraeve en dit samen met mensen van de Engelse Fraterniteiten, ook meer info in dit nummer.

Priesterfraterniteiten

zondag 26 - maandag 27 december 2010: Kerstreco te Waasmunster met Guido Debonnet als predikant.

zondag 10 - maandag 11 april 2011: Paasreco te Waasmunster met Helmut Schmitz als predikant.

zondagavond 10 – zaterdagmorgen 16 juli 2011: Vakantieretraite te Gouville (Frankrijk). Er zijn nu al 6-tal geïnteresseerden, en Michel Pinchon verwacht ons. Laat dus iets weten of je mee wil bij Jan Sevenhant.

maandag 1 augustus 2011: Woestijndag bij de paters Josefieten in de Pachterstraat 52 te Geraardsbergen van 10 tot 17uur.

zondag 8 juli tot zaterdag 14 juli 2012: Retraite in Wavreumont.